

Lublin, dn. 26.10.2019 r.

NOTATKA
Z PRZEBIEGU SPACERU PRZESTRZENNEGO W RAMACH DODATKOWYCH KONSULTACJI
PLANISTYCZNYCH DOTYCZĄCYCH ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW W REJONIE DOLINY
RZECZNEJ BYSTRZYCA - WROTKÓW

Termin: 26 października 2019 r. godz. 10⁰⁰ – 14⁰⁰

Trasa spaceru: na trasę wyruszone spod Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Nałkowskich 78 – skąd następnie przebieg trasy został wytyczony w oparciu o: **1.** ciągi komunikacyjne wzdłuż osiedla Łąkowa (PSM Kolejarz) – **2.** wydept wzdłuż zbiornika wód opadowych – **3.** kładkę pieszo-rowerową nad rz. Bystrzycą (w rejonie ul. Janowskiej) – **4.** ciąg pieszo-rowerowy wzdłuż rz. Bystrzycy – **5.** ciąg komunikacyjny (w kierunku ul. Koło) – **6.** ulicę dojazdową (ul. Koło – fragment południowy do ul. Janowskiej) – **7.** ulicę zbiorczą (ul. Janowska) – **8.** ciągi komunikacyjne (w kierunku ul. Parczewskiej) – **9.** ulicę dojazdową (ul. Parczewską) – **10.** ciągi pieszo-rowerowe w dolinie rz. Bystrzycy (na odcinku pomiędzy ul. Parczewską a ul. Rąbłowską) – **11.** kładka przez rz. Bystrzycę (w rejonie ul. E. Romera) – **12.** wydept wzdłuż rz. Bystrzycy – **13.** ulica prowadząca do kładki pieszo-rowerowej (w rejonie Środowiskowego Domu Samopomocy) - zgodnie z załącznikiem graficznym do niniejszej notatki.

Prowadzący: dr Dawid Soszyński – Instytut Architektury Krajobrazu KUL

Obecni na spotkaniu:

Dyrekcja i pracownicy Urzędu Miasta Lublin:

Mirosław Hagemeyer - Dyrektor Wydziału Planowania,

Małgorzata Żurkowska - Zastępca Dyrektora Wydziału Planowania - Główny Urbanista Miasta,

Hanna Pawlikowska – Dyrektor Biura Miejskiego Architekta Zieleni,

Jacek Bednarczyk – kierownik referatu ds. planowania oraz zarządzania dolinami rzecznyymi i wąwozami - Biuro Rewitalizacji,

Rafał Kołtyś - projektant planu - główny specjalista referatu ds. planów miejscowych rejonu III – Wydział Planowania,

Bogumił Postawski - kierownik referatu ds. procedury formalno-prawnej – Wydział Planowania,

Monika Węgiel – inspektor referatu ds. procedury formalno-prawnej – Wydział Planowania

Piotr Popiel – Radny Rady Miasta Lublin,

Mieszkańcy - zgodnie z listą obecności.

Spacer przestrzenny jest interaktywną, terenową metoda pytania mieszkańców o opinie – stosuje się ją przede wszystkim do badania przestrzeni. Jest narzędziem, które pozwala dokonać oceny przestrzeni oczami jej użytkowników (np. w aspekcie dostosowania przestrzeni do potrzeb osób niepełnosprawnych lub starszych, ogólnej oceny konkretnych rozwiązań architektonicznych czy infrastrukturalnych) lub w celu zebrania pomysłów na nowe rozwiązania w sposobie zagospodarowania przestrzeni (np. nowe lokalizacje ławek). Jest zaproszeniem użytkowników do „audytu przestrzeni” i umożliwia poddanie różnych rozwiązań przestrzennych ocenie w autentycznej sytuacji ich użycia.

Spacer przestrzenny w rejonie doliny rzeki Bystrzycy na odcinku wrotkowskim rozpoczął się zbiórką o godzinie 10⁰⁰ przed Środowiskowym Domem Samopomocy przy ul. Nałkowskich 78 (Fot. 1-2). Informacja o wydarzeniu wzbudziła zainteresowanie nie tylko mieszkańców, ale także radnego Rady Miasta Lublin Pana Piotra Popiela oraz przedstawicieli lubelskiego radia i prasy. Prowadzący spacer dr Dawid Soszyński z Instytutu Architektury Krajobrazu KUL w oparciu o wielkoformatową mapę obszaru objętego przystąpieniem do sporządzenia mpzp nakreślił trasę spaceru, następnie po uwagach wstępnych o godzinie 10¹⁵ wyruszone z miejsca zbiórki chodnikiem wzdłuż rzeki, w stronę ul. Medalionów.

Pierwszym przystankiem na trasie spaceru była siłownia plenerowa (Fot. 3). W tym miejscu prowadzący przybliżył uczestnikom spaceru założenia planowania przestrzennego, a także wyjaśnił funkcje planu miejscowego. Wspomnił również o koncepcji zagospodarowania dla nowotworzonego Parku Nadrzecznego, który będzie zlokalizowany w dolinie Bystrzycy na odcinku od okolic wiaduktu

kolejowego przy ul. Janowskiej do terenu nieco poniżej tamy Zalewu Zemborzycyckiego. W ramach koncepcji zostanie zaplanowana m.in. adaptacja ruin młyna wodnego (Fot. 4).

Następnie uczestnicy spaceru przeszli wydeptem w stronę zbiornika retencyjnego (Fot. 5). W tym miejscu prowadzący zwrócił uwagę na regularny, prostokątny kształt zbiornika, który choć z pewnością łatwiejszy do wykonania, zdecydowanie nie wtapia się w naturalny krajobraz: im więcej w otoczeniu linii prostych, tym bardziej jest widoczne, że krajobraz przekształcił człowiek. Mimo wszystko jest to jeden z najładniejszych odcinków rzeki, widokowo cenny szczególnie dla mieszkańców znajdującego się na niewielkiej skarpie pobliskiego osiedla przy ul. Medalionów. Wskazano w tym miejscu potrzebę utrzymania wszelkiej zabudowy z dala od skarp, co zapewnia ochronę przed ich dewastacją. Odnośnie zabudowy mieszkaniowej przy ul. Medalionów mieszkańcy zgodzili się co do jej atrakcyjności ze względu na brak barier pomiędzy blokami a rzeką, zwrócili też uwagę na istotny problem braku miejsc parkingowych w tej okolicy.

Kolejnym punktem spaceru było przekroczenie kładki pieszo – rowerowej w pobliżu tzw. Żelaznego Mostu w rejonie ul. Janowskiej (Fot. 6,7,8) i przejście w kierunku ul. Koło, która w części stanowi granicę opracowania. Przy ulicy Koło mieszkańcy zwracali uwagę na problem drogi dojazdowej do ich posesji, twierdząc że niesłusznie znajduje się ona w zasięgu terenów zalewowych, gdyż po jej podniesieniu i utwardzeniu jest ona znacznie wyniesiona ponad dno doliny. Uczestnicy spaceru mieli okazję zaobserwować w pobliżu żeremie bobrów, a także przyrzeć się ujęciu wody MPWiK, którego zabudowania powstały w latach 20-tych XX w. Następnie skierowano się w stronę ulicy Janowskiej, skąd doskonale widoczna jest zabudowa jedno i wielorodzinna os. Nałkowskich po drugiej stronie rz. Bystrzycy (Fot. 10).

Z ulicy Janowskiej grupa przeszła w kierunku ul. Parczewskiej, zwracając po drodze uwagę na chaotyczną zabudowę jednorodzinna przy ciągu komunikacyjnym. Wskazano tu m.in. na zbyt dużą ilość dróg w stosunku do zabudowy, której ograniczenie pozwoliło by na wprowadzenie klina zieleni na zapleczech budynków, pomiędzy dwoma ulicami. Jeden z mieszkańców tego terenu stwierdził, że byłby za takim rozwiązaniem jednak pod warunkiem, że klin ten nie dochodził by do ul. Janowskiej (eliminując w ten sposób tranzyt pieszych między ul. Janowską a Parkiem Nadrzecznym). Następnie ul. Parczewską skierowano się w stronę doliny rzecznej, gdzie niedawno zrealizowano ciąg pieszo – rowerowy łączący ul. Parczewską z ciągiem pieszo – rowerowym równoległym do rz. Bystrzycy (Fot. 12-13). Ulica Parczewska została także wskazana jako dobry przykład rozwiązania wymuszającego powolny ruch samochodów z uwagi na wąski pas jezdni i stosunkowo szeroki pas zieleni (Fot. 11). Podczas przejścia ciągiem pieszo – rowerowym wzdłuż rz. Bystrzycy prowadzący zwrócił uwagę uczestników spaceru na brak miejsc umożliwiających odpoczynek podczas pokonywania pieszo dłuższych, prostych odcinków ścieżki (Fot. 14). Problem dotyczy szczególnie osób starszych, dla których piesze przejście relatywnie długiego, prostego odcinka stanowi duże wyzwanie. Większość uczestników z ubolewaniem wyraziła się również nad obecnością barierek otaczających ten ciąg pieszo-rowerowy, wskazując że można by tego uniknąć sytuując niżej samą ścieżkę lub tworząc szerszy nasyp o łagodniejszych stokach. Miejsce to wskazano jako przykład wysoce pożądanej infrastruktury pieszo-rowerowej, której realizacja bierze jednak pod uwagę wyłącznie zagadnienia techniczne i prostotę wykonania, ignorując walory estetyczne samej ścieżki i jej wpływ na naturalistyczne otoczenie.

Następnym etapem było przejście kładką na drugą stronę rzeki w rejonie ul. Romera, po czym kontynuowano spacer wydeptem pomiędzy zabudową jednorodzinna a brzegiem rz. Bystrzycy (Fot. 15-16). W tym miejscu uczestnicy spaceru zwrócili uwagę na fakt, że mieszkańcy traktują ten obszar często jak naturalne przedłużenie własnych działek, dbając o jego wygląd i pilnując porządku. Zainteresowany spotkaniem mieszkaniem okolicy opowiedział, w jaki sposób usiłuje dbać o teren nadrzeczny – między innymi zbierając pozostawione przez spacerowiczów śmieci lub kosząc trawę. Zarówno on jak i pozostali obecni mieszkańcy nie wyrażali jednak obaw co do propozycji uporządkowania i zagospodarowania tej ścieżki z przeznaczeniem na cele spacerowe a nawet ścieżki rowerowej. Jednocześnie obserwowano jednak przypadki gdy właściciele niektórych posesji traktują teren nadrzeczny jako zaplecze techniczne służące do wyrzucania kompostu, gruzu itp. Poruszając się chwilami bardzo zarośniętą i trudno dostępną ścieżką wzdłuż brzegu rzeki uczestnicy spaceru około godziny 14⁰⁰ powrócili w miejsce zbiórki w rejonie Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Nałkowskich 78.

Podczas spaceru przestrzennego uczestnicy zostali zaproszeni do wzięcia udziału w warsztatach z wykorzystaniem materiałów kartograficznych obejmujących rejon doliny rzeki

Bystrzycy, które odbędą się **9 listopada 2019 r.** (sobota) w godzinach od 10⁰⁰ do 12³⁰ w siedzibie Szkoły Podstawowej nr 30 przy ul. Nałkowskich 110.

Ponadto, w dniu **7 grudnia 2019 r.** (sobota), również w siedzibie Szkoły Podstawowej nr 30 przy ul. Nałkowskich 110, w godzinach od 10⁰⁰ do 12³⁰ odbędzie się spotkanie podsumowujące, podczas którego zaprezentowane zostaną wnioski ze spaceru przestrzennego oraz warsztatów.. Wszystkim zainteresowanym udostępniono także druki wniosków do projektu planu w ramach dodatkowych konsultacji. Wnioski można składać do Wydziału Planowania Urzędu Miasta Lublin, ul. Wieniawska 14, 20-071 Lublin, **do dnia 30 listopada 2019 r.**

Spacer przestrzenny jest pierwszym etapem dodatkowych konsultacji planistycznych poprzedzających opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych dla wybranych terenów położonych w rejonach dolin rzecznych – rejon Bystrzyca Wrotków – część V na podstawie uchwały Nr 592/XXIV/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 18 października 2012 r.

Zagadnienia poruszone podczas spaceru:

1. Ogólne założenia planowania przestrzennego jako wspólnego interesu oraz jako sposobu na wyeliminowanie konfliktów przestrzennych.

2. Światowa tendencja do zwracania się miast w stronę rzeki – w przypadku rejonu rzeki Bystrzycy (Wrotków), wystarczy zadbać o tereny nadrzeczne, aby mieszkańcy mogli z nich korzystać. Tereny nadrzeczne mogą się stać bardzo atrakcyjne dla mieszkańców, zapewniając wypoczynek bez konieczności wyjazdu za miasto. Widoczność rzeki byłaby zdecydowanym atutem ścieżki rowerowej na tym odcinku. Warto jedynie rozważyć, jak zbalansować potrzebę dostępu mieszkańców do wody z potrzebą zachowania seminaturalnych terenów przyrodniczych znajdujących się w tej okolicy.

3. Rozwiązanie problemów komunikacyjnych – istotne jest zwiększenie dostępności terenów rekreacyjnych. Ulice jako przestrzenie publiczne powinny być szerokie, przy jednoczesnym stosowaniu rozwiązań wymuszających powolny ruch samochodów (np. wąski pas jezdni). Dla komfortu mieszkańców istotna jest także piramida transportowa: pieszy – rowerzysta – samochód. W przypadku ruchu pieszego ważną rolę odgrywa dostępność i czytelność wejść na tereny nadrzeczne, dostosowanie przestrzeni dla osób starszych oraz gościnność przestrzeni (np. ławeczki umożliwiające odpoczynek podczas pokonywania dłuższych, prostych odcinków chodnika). Warto rozważyć przeniesienie szybkiego transportu rowerowego ze ścieżki rowerowej na drugą krawędź doliny. Istotnym problemem jest infrastruktura i parkingi – powinny one być dostępne, ale umieszczone nieco na uboczu, nie wyeksponowane.

4. Dolina Bystrzycy – dawniej cała dolina była zajęta przez łąki i stawy, zaś stoki użytkowano jako pastwiska. Z uwagi na zróżnicowaną rzeźbę terenu do dziś obszar ten posiada duży potencjał otwarcia widokowych. W strukturze miejskiej Lublina występuje mało terenów otwartych, wobec czego w rejonie rz. Bystrzycy (Wrotków) istnieje możliwość ochrony i ukształtowania terenów otwartych z dalekimi widokami (panoramy widokowe). Istotne jest, by trasy piesze i rowerowe biegły przez punkty i ciągi widokowe. Dysponujemy zatem naturalnymi terenami otwartymi i rzeką o półnaturalnym korycie, podczas gdy w krajach Zachodu ogromnym nakładem finansowym przeprowadza się renaturalizację takich miejsc. Dolina Bystrzycy to główna oś systemu terenów zieleni Lublina. Odnogi doliny warto chronić przed zabudową z uwagi na to, że zwiększają dostępność do terenów zieleni.

Tereny zalewowe stanowią jednocześnie skarb i zagrożenie. Jako tereny wyłączane spod zabudowy pełnią funkcje retencyjną, a zarazem ochronę ujęć wody. Bagna oraz tereny podmokłe stanowią najdoskonalszą formę magazynowania wody, zwiększona wilgotność jest też ważnym czynnikiem ograniczania chorób i alergii. Bioróżnorodność w mieście jest bardzo cenna, pełni funkcję nie tylko estetyczną, ale pomaga również zachować równowagę biologiczną. Na rzece w pobliżu ul. Koło uczestnicy spaceru mieli okazję zaobserwować z bliska żeremie, czyli konstrukcję ochronno - lęgową budowaną przez bobry z gałęzi drzew, roślinności miękkiej i mułu.

5. Przekształcanie rzeźby terenu – układ dolin rzecznych w Lublinie to szansa na sensowny system zieleni. Odnogi dolin rzecznych zwiększają dostępność do terenów zielonych, tymczasem w okolicy ulicy Janowskiej zasypano jar, by móc budować na tym obszarze. Takie działania upraszczają strukturę

i zróżnicowanie krajobrazu, niszczą walory widokowe wielu miejsc i utrudniają zaplanowanie racjonalnego i atrakcyjnego systemu zieleni z sięgaczami biegnącymi bocznymi odnogami dolin.

6. Dostęp do rzeki – podczas gdy przy małym zagęszczeniu (poza miastem) zabudowa terenów nadwodnych stanowi urozmaicenie rzeki, przy większym zagęszczeniu (w miastach) może stwarzać chaos wizualny i utrudniać przemieszczanie się w bezpośredniej bliskości rzeki. Potrzebne jest rozwiązanie pośrednie – obszar pomiędzy rzeką a zabudowaniami można wykorzystać jako przestrzeń półpubliczną / półprywatną – zagospodarowaną w taki sposób, aby nie przyciągała dużych ilości osób, dając przy tym właścicielom pobliskich zabudowań możliwość korzystania z rzeki i nieco więcej prywatności. Zaletą takiego rozwiązania jest fakt, że mieszkańcy przeważnie dbają o teren nad rzeką traktując go jako naturalne przedłużenie własnego miejsca zamieszkania, czego dowodem jest chociażby koszenie trawy na brzegu rzeki, nasadzenia ozdobnych krzewów, a także instalowanie przez mieszkańców pojemników na śmieci w miejscach uczęszczanych przez spacerowiczów.

Notatkę sporządziła:

Monika Węgiel

W załączeniu:

mapka z naniesioną trasą spaceru przestrzennego

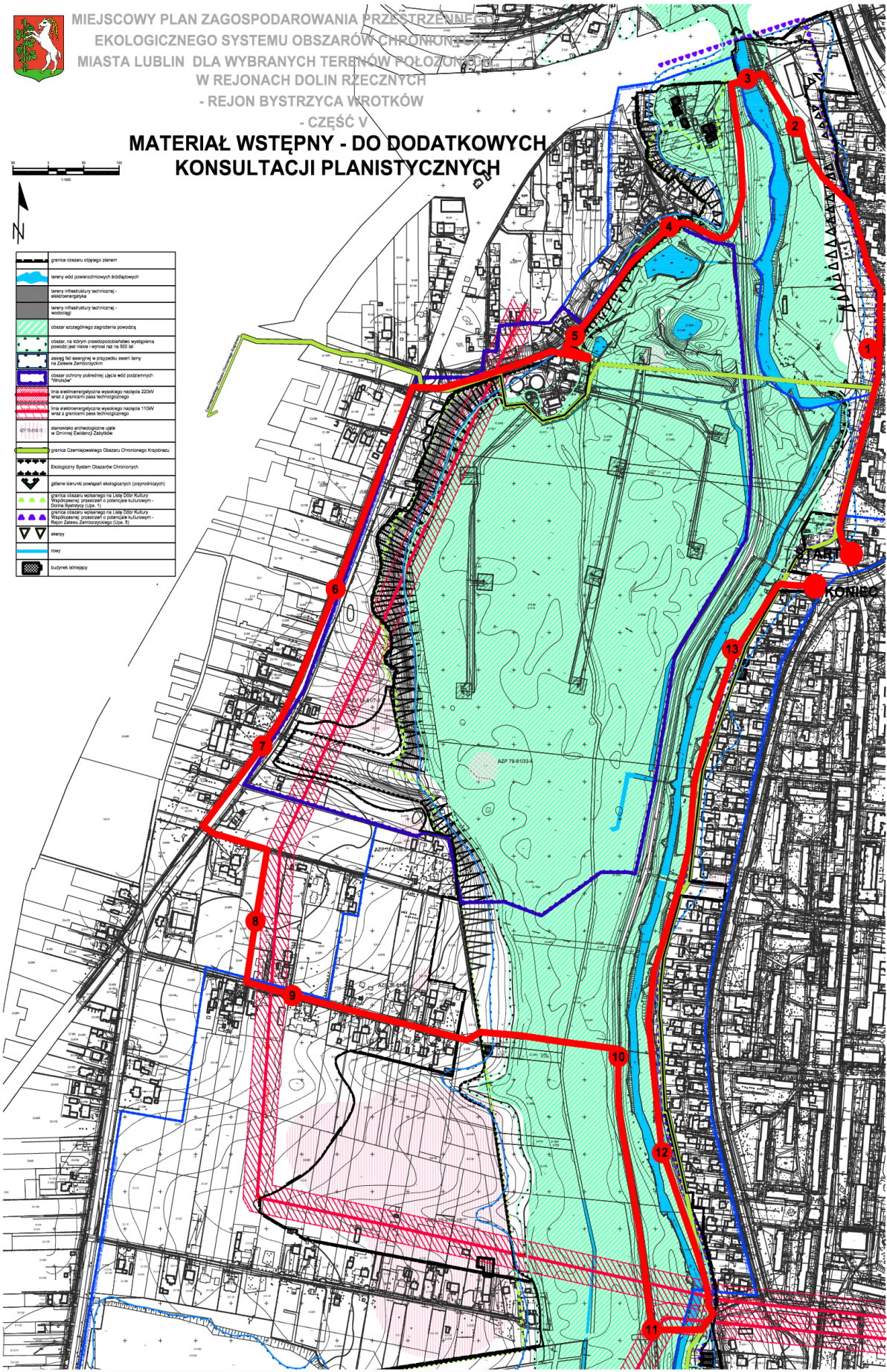

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
 EKOLOGICZNEGO SYSTEMU OBSZARÓW CHRONIONYCH
 MIASTA LUBLIN DLA WYBRANYCH TERENÓW POŁOŻONYCH
 W REJONACH DOLIN RZECZYNYCH
 - REJON BYSTRZYCA WROTKÓW
 - CZĘŚĆ V

**MATERIAŁ WSTĘPNY - DO DODATKOWYCH
 KONSULTACJI PLANISTYCZNYCH**

	granica obszaru objętego planem
	linia wód powierzchniowych śródlądowych
	linia infrastruktury technicznej - elektroenergetyka
	linia infrastruktury technicznej - wodociąg
	obszar szczególnego zagrożenia powodzią
	obszar, na którym przewidziano wyłączenie pasa drogowego na 50 m
	obszar, na którym przewidziano wyłączenie pasa drogowego na 20 m
	obszar ochrony potocznej Ujęcia wód podziemnych "Wrota"
	linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 220kV wraz z granicami pasa technologicznego
	linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110kV wraz z granicami pasa technologicznego
	stanowisko archeologiczne - 488 w Gminie Świdźnica
	granica Czarnieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu
	Planistyczny System Obszarów Chronionych
	główna kierunek powiązań ekologicznych (przejściowych)
	granice obszarów wpisanych na Listę Obszarów Kultury wpisanych w gminny plan miejscowy - obszar kulturowy - Dolina Bystrzyca (Lp. 1)
	granice obszarów wpisanych na Listę Obszarów Kultury wpisanych w plan miejscowy - obszar kulturowy - Dolina Bystrzyca (Lp. 1)
	linia wód
	linia
	budynki terenowe

7 8 TRASA SPACERU PRZESTRZENNEGO

Fot. 1. Miejsce zbiórki przed Środowiskowym Domem Samopomocy, ul. Nałkowskich 78.

Fot. 2. Miejsce zbiórki przed Środowiskowym Domem Samopomocy, ul. Nałkowskich 78.

Fot. 3. Okolice os. „Łąkowa”.

Fot. 4. Ruiny młyna wodnego.

Fot. 5. Okolice os. „Łąkowa” - fragment zbiornika retencyjnego .

Fot. 6. Okolice os. „Łąkowa” w rejonie kładki pieszo - rowerowej.

Fot. 7. Kładka pieszo – rowerowa , rejon ul. Janowskiej.

Fot. 8. Rejon ul. Janowskiej, widok z kładki pieszo – rowerowej.

Fot. 9. Rejon ul. Koło.

Fot. 10. Rejon ul. Janowskiej, w tle panorama os. Nałkowskich.

Fot. 11. Rejon ul. Parczewskiej.

Fot. 12. Ciąg pieszo – rowerowy łączący ul. Parczewską z głównym ciągiem pieszo – rowerowym wzdłuż rz. Bystrzycy.

Fot. 13. Ciąg pieszo – rowerowy łączący ul. Parczewską z głównym ciągiem pieszo – rowerowym wzdłuż rz. Bystrzycy.

Fot. 14. Ciąg pieszo – rowerowy w rejonie ul. Parczewskiej.

Fot. 15. Rejon ul. E. Romera.

Fot. 16. Wydept wzdłuż rz. Bystrzycy w rejonie ul. E. Romera.